

Ергард Наталія Миколаївна

асистент кафедри судової медицини

Національного медичного

університету ім. О.О.Богомольця

Кулій Ольга Іванівна

лікар судово-медичний експерт гістолог

відділення судово-медичної гістології

Київського міського клінічного бюро

судово-медичної експертизи

ДИНАМІКА ДЕЛІПІДИЗАЦІЇ КОРИ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ ЯК СТРЕС-РЕАКЦІЯ ПРИ РІЗНИХ ВИДАХ ТРАВМИ

В судово-медичній експертизі травма займає більшу частину всіх експертиз. Одне із головних питань, які стоять перед судово-медичними експертами – це «прижиттєвість заподіяння данного ушкодження». Будь-яка дія зовнішнього чинника на тіло людини викликає в організмі стрес-реакцію на даний чинник, тому дослідження динаміки стресової реакції і буде характеризувати прижиттєву ознаку.

Отже, відомо, що при стрес-реакції організму активується гіпоталамо-гіпофізарно-надниркова система із активацією гормонів кори наднирників і утворенням деліпідизованих ділянок. Тому особливу увагу ми приділили дослідженню надниркових залоз, а саме корі надниркових залоз, де виробляються глюкокортикоїдні гормони та їх попередники (холестерин).

Нами було вивчено площі деліпідизації кори надниркових залоз у осіб, померлих від різних видах травми (закрита черепно-мозкова травма, відкрита черепно-мозкова травма та поєднана закрита черепно-мозкова травма з закритою травмою грудей та живота), використовуючи гістологічний метод для візуалізації деліпідизації кори надниркових залоз у досліджуваних об'єктах забарвлених гематоксиліном. Комплекс морфометричних та гістологічних

досліджень проводився на мікроскопі Leica. DM LS 2 с окуляр-мікрометром та цифровою фото-відеокамерою SCIENLAB T500. 0MPix. В гістологічних зрізах виявляли наявність деліпідизації та визначали площу деліпідизації пучкової зони по відношенню до загальної площі гістологічного зрізу. Для цього була використана запатентована програма, яка автоматично визначає площу об'єкту неправильної форми за однотипністю кольору після попередньої цифрової обробки сфотографованого гістологічного препарату [1, с. 22].

При гістологічному дослідженні надниркових залоз у осіб, які померли одразу чи через незначний проміжок часу (до 1 години) від закритої черепно-мозкової травми в корі надниркових залоз діагностувались незначні ділянки деліпідизованих клітин як стрес-реакція на травму. При гістологічному дослідженні надниркових залоз у осіб, які померли одразу чи через незначний проміжок часу (до 1 години) від відкритої черепно-мозкової травми в корі надниркових залоз також діагностувались незначні ділянки деліпідизованих клітин як стрес-реакція на травму. А при гістологічному дослідженні надниркових залоз у осіб, які померли через певний проміжок часу (від 6 до 8 діб) від поєднаної закритої черепно-мозкової травми із закритою травмою грудей та живота в корі надниркових залоз діагностувались значні ділянки деліпідизованих клітин як стрес-реакція на травму. Тому доцільно було визначити і підрахувати саме ці площі деліпідизованих ділянок досліджуваних надниркових залозах для встановлення динаміки розвитку деліпідизації. Підрахунок вказаних ділянок здійснювався за допомогою розробленої програми та запатентованого способу – «Спосіб визначення кількісного вмісту біологічно-активних речовин в тканинах та рідинах тіла людини» [Біляков А.М., 2012].

Таким чином, проведене нами дослідження показало, що чим довше людина знаходиться в стадії переживаємості після отримання травми, тим більші розміри площі деліпідизації в корі надниркових залоз. Тобто, чим довше триває стресова реакція в організмі людини, тим більші ділянки деліпідизації,

отже цю ознаку можна застосовувати для визначення прижиттєвості ушкодження [2, с. 653].

Список використаних джерел:

1. Біляков А. М. Судово–медичне значення катехоламінів для діагностики життєвості повішення: автореф. дис. канд. мед. наук: 14.01.25 / А. М. Біляков // Національний медичний ун–т ім. О.О. Богомольця. – Київ - 2002. – С. 22.
2. Offner P. J. The adrenal response after severe trauma / P. J. Offner, E. E. Moore, D. Ciesla // Am. J. Surg. – 2002. – Vol. 184, № 6. – P. 653